

**TEKSTİL SEKTÖRÜNÜN
2009 YILI MART AYI
İHRACAT PERFORMANSI ÜZERİNE
KISA DEĞERLENDİRME**

2009 Ocak - Mart Üç Aylık Tekstil İhracatı

Türkiye'nin tekstil ihracatı, 2009 yılının Ocak–Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine kıyasla %36,1 oranında düşüşle 1 milyar 185 milyon dolar olarak kayda alınmıştır.

Tekstil sektöründe 2008 yılı genelinde %3,9 ihracat artış gerçekleşmişse de 2008 yılının Kasım ve Aralık aylarında sırasıyla %25,2 ve %27,5 oranlarında ihracat düşüşleri kaydedilmiştir. Sektörde 2009 yılı Ocak ayında %32,2, Şubat ayında %39,5 ve Mart ayında ise %36,7 oranında ihracatta düşüş görülmesi, sektörün ihracat performansında negatif eğilimin devam ettiğini göstermektedir.

2009 yılının ilk çeyreğinde Türkiye'den genel ihracat %32,9 oranında düşüşle 31,3 milyar dolardan 21 milyar dolara gerilemiş; sanayi ürünleri ihracatı ise %35,1 oranında azalarak 21,8 milyardan 14,2 milyar dolara düşmüştür.

Tekstil ihracatının Türkiye genel ihracatı içindeki payı %5,9'dan %5,6'a, sanayi ürünleri ihracatındaki payı ise %8,5'den %8,4'e gerilemiştir.

Bu veriler çerçevesinde, tekstil ve hammaddeleri ihracatında düşüş (%36,1) hem genel ihracattaki %32,9'luk hem de sanayi ihracatındaki %35,1'lik düşüşün üzerindedir.

Genel İhracat Performansı İçinde			
Tekstil ve Hammaddeleri İhracatının Payı			
<i>Birim: 1000 \$</i>	2008	2009	2008 / 2009
	Ocak - Mart	Ocak - Mart	<i>Değişim %</i>
Türkiye Genel İhracatı	31.326.902	21.009.078	-32,9
Tekstil ve Hammaddeleri İhracatı	1.855.277	1.185.060	-36,1
Teks.ve Hammaddeleri İhracatının Payı %	5,9	5,6	
Sanayi İhracatı	21.817.539	14.162.460	-35,1
Teks.ve Hammaddeler İhracatının Sanayi İhracatındaki Payı %	8,5	8,4	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ülke Grupları Bazında Tekstil İhracatındaki Gelişmeler

2009 yılının Ocak-Mart döneminde, istisnasız tüm ülke gruplarına yönelik tekstil ihracatında %10,8 ile %52 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

2009 yılının ilk üç ayında 1,2 milyar dolarlık tekstil ve hammaddeleri ihracatının 622,3 milyon dolarlık kısmı, diğer bir ifade ile %52,5'lik bölümü 27 AB ülkesine yapılmıştır.

2009 yılı Ocak – Mart döneminde AB ülkelerine ihracatta kaydedilen %33,7'lik düşüşte, küresel krizle birlikte AB pazarlarında ortaya çıkan daralmanın etkisi de bulunmaktadır.

ABD, Kanada, İsviçre gibi ülkelerin yer aldığı "Diğer OECD Ülke Grubu'na 2008 yılının Ocak-Mart dönemine kıyasla 2009 yılının Ocak-Mart aylarında %38,2 oranında düşüş ile 49,7 milyon dolarlık tekstil ihraç edilirken, Makedonya, Arnavutluk, Bosna Hersek gibi ülkelerin yer aldığı "Diğer Avrupa Ülke Grubu'na tekstil ihracatı %37,2 oranında azalarak 31,5 milyon dolara gerilemiştir.

AB ülkeleri dışında en fazla tekstil ihracatı yapılan ülke grupları "Eski SSCB Ülkeleri" ve "Ortadoğu Ülkeleri"dir. Bu ülke gruplarından Rusya Federasyonu, Ukrayna, Beyaz Rusya, Özbekistan gibi ülkelerin gruplandırıldığı Eski SSCB Ülkeleri'ne ihracat %50,3 oranında keskin bir düşüş göstermiştir. Ortadoğu Ülkeleri'ne tekstil ve hammaddeleri ihracatı ise 2009 ilk çeyreğinde %10,9 oranında düşüşle 78,2 milyon dolar olmuştur.

Mısır, Fas, Tunus gibi ülkelerin gruplandırıldığı Afrika Ülkeleri, Türkiye'nin tekstil ihracatındaki %8,8'lik pay ile diğer önde gelen ülke gruplarından biridir. Bu ülke grubu için 2009 yılının Ocak-Mart döneminde %22,5 oranında düşüş ile 104 milyon dolarlık ihracat kayda alınmıştır.

Başlıca Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Tekstil İhracatı Kaydı					
	2008 Ocak-Mart 1000 \$	<i>Toplam Teks'te Pay %</i>	2009 Ocak-Mart 1000 \$	<i>Toplam Teks'te Pay %</i>	2008 / 2009 Değişim %
AB Ülkeleri Toplamı	938.743	50,6	622.304	52,5	-33,7
Diğer OECD Ülkeleri Toplamı (ABD,Kanada, İsviçre vb)	80.416	4,3	49.712	4,2	-38,2
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Makedonya, KKTC, Sırbistan, vb)	50.188	2,7	31.542	2,7	-37,2
Eski S.S.C.B Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Azerbaycan, Özbekistan vb)	300.691	16,2	149.297	12,6	-50,3
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (S. Arabistan, İsrail, Kuveyt vb)	125.377	6,8	111.846	9,4	-10,8
Afrika Ülkeleri Toplamı (Mısır, Tunus, Cezayir , GAC vb)	134.092	7,2	103.944	8,8	-22,5
Diğer Asya Ülkeleri (Çin, Hindistan, Malezya, Tayvan vb)	65.217	3,5	39.387	3,3	-39,6
Diğer Ülkeler ve Bölgeler Toplamı	160.553	8,7	77.028	6,5	-52,0
Toplam Tekstil İhracat Kaydı	1.855.277	100,0	1.185.060	100,0	-36,1

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Diğer taraftan, 2009 yılı Ocak-Mart döneminde Çin, Hindistan, Malezya, Tayvan gibi Uzakdoğu ülkelerinin yer aldığı diğer Asya ülkeleri grubuna yönelik tekstil ve hammaddeleri ihracatı da, %39,6 oranında azalarak 36,4 milyon dolar düzeyine gerilemiştir.

Belli Başlı Pazarlara Tekstil İhracatında Gelişmeler

Ülke bazında bakıldığında, 2009 yılının ilk üç ayında Türkiye'den en fazla tekstil ve hammaddeleri ihraç edilen ülkeler İtalya, Rusya Federasyonu, Almanya, Romanya, Polonya ve İran olarak sıralanmaktadır. En fazla ihracat yapılan ilk on ülkenin tamamında ihracat %15,6 ile %49,5 arasında değişen oranlarda düşüş göstermiştir.

2009 yılının Ocak-Mart döneminde İtalya'ya tekstil ve hammaddeleri ihracatı %31,3'lük düşüşle 178,2 milyon dolardan 122,4 milyon dolara gerilemiş, Rusya Federasyonu'na ihracat %49,5'lik keskin bir düşüşle 224,8 milyon dolardan 113,5 milyon dolara gerilemiş ve böylelikle Rusya 2008 yılında en büyük pazar konumunda iken 2009 yılı Ocak-Mart döneminde ikinci sıraya gerilemiştir. İtalya'nın Türkiye genel tekstil ihracatındaki payı %10,3 ve Rusya Federasyonu'nun payı %9,6 olarak hesaplanmaktadır.

Tekstil ihracatında üçüncü büyük pazar Almanya'ya ihracat 2009'un ilk çeyreğinde 2008'in aynı dönemine kıyasla %21,8 oranında azalarak 74,2 milyon dolara gerilemiş, dördüncü büyük pazar Romanya'ya ihracat %39,2 oranında düşüşle 96 milyon dolardan 58,3 milyon dolara düşmüştür. Türkiye'nin beşinci büyük tekstil pazarı konumundaki Polonya'ya ihracat ise %34,7 oranında azalmıştır. Altıncı sırada bulunan İran ise %15,6 azalış oranı ile dikkat çekmektedir. Toplam tekstil ihracatındaki %36,1'lik düşüş oranıyla karşılaştırıldığında oldukça küçük değerdeki bu düşüş oranı sonucu İran'ın Türkiye toplam tekstil ve hammaddeleri ihracatındaki payı %3'den %3,9'a yükselmiştir. Bununla beraber, sözkonusu düşüşle beraber İran, 2009 Ocak-Şubat döneminde 5. büyük ülke konumundayken Ocak-Mart döneminde 6.lığa gerilemiştir.

2009 yılının ilk üç ayında en fazla tekstil ve hammaddeleri ihraç edilen ilk 10 ülke içinde yer alan diğer ülkeler olan Bulgaristan, Yunanistan, İngiltere ve ABD'ye yönelik tekstil ihracatı da yüksek oranlarda azalmıştır.

Türkiye'nin en fazla tekstil ve hammaddeleri ihracatı yaptığı ülkeler aşağıdaki tablodan görülebilir.

TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI					
EN FAZLA İHRACAT YAPILAN ÜLKELER / \$ SIRALI					
OCAK - MART 2009					
	2008 OCAK -MART	TOP. TEKS.DE PAY %	2009 OCAK - MART	TOP. TEKS.DE PAY %	DEĞİŞİM %
İTALYA	178.187	9,6	122.395	10,3	-31,3
RUSYA FEDERASYONU	224.798	12,1	113.518	9,6	-49,5
ALMANYA	94.880	5,1	74.173	6,3	-21,8
ROMANYA	95.959	5,2	58.348	4,9	-39,2
POLONYA	83.103	4,5	54.232	4,6	-34,7
İRAN	54.993	3,0	46.435	3,9	-15,6
BULGARİSTAN	70.821	3,8	44.122	3,7	-37,7
YUNANISTAN	57.286	3,1	39.813	3,4	-30,5
İNGİLTERE	66.197	3,6	39.146	3,3	-40,9
ABD	58.222	3,1	34.383	2,9	-40,9
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	984.446	53,1	626.565	52,9	-36,4
TOPLAM TEKSTİL İHRACATI	1.855.277	100	1.185.060	100	-36,1

KAYNAK: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları

Üretim ve Kapasite Kullanımındaki Gelişmeler

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Nisan ayında açıklanan Sanayi Üretim İndeksi'ne göre, 2009 Ocak ayında 2008 Ocak ayına göre %27,6 oranında, 2009 Şubat ayında 2008 Şubat ayına göre %28,9 oranında azalmıştır.

Yine TÜİK tarafından en son açıklanan verilere göre, tekstil ürünleri imalat sanayiinde kapasite kullanım oranı 2007 yılının Aralık ayında %79,3 iken, 2009 yılının Şubat ayında % 66,5'e gerilemiştir.